

Związki zawodowe zwiększają presję płacową

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 31, marzec 2023 13:06

Katarzyna Sekuła

Odśłony: 958

Presja na wzrost wynagrodzeń w Europie Zachodniej wynika z wysokiej inflacji. Doświadczenia głównych gospodarek pokazują, że związki zawodowe potrafią skutecznie negocjować podwyżki – np. we Francji w 2021 r. układy obejmowały ponad 7 mln pracowników.

Jak czytamy w raporcie PIE, skala podwyżek proponowana przez związki zawodowe przybiera na sile, co może prowadzić do spirali płacowo-cenowej. W 2021 r. żądania płacowe największego niemieckiego związku zawodowego wynosiły średnio 5,2 proc. W 2022 r. związkowcy podchodzili do stołu negocjacyjnego ze średnim żądaniem podwyżek o 8,8 proc. W 2023 r. toczące się rokowania pomiędzy związkiem a pracodawcami zawierają w sobie postulaty podwyżek średnio o 13,7 proc. Skala żądań jest więc porównywalna do wzrostu pensji, który obserwujemy w Europie Centralnej. Faktyczne podwyżki są nieco mniejsze niż pierwotne żądania, jednak różnica zazwyczaj wynosi 1-2 pkt. proc.

Rola związków zawodowych w Polsce jest mniejsza niż na Zachodzie, więc negocjacje zbiorowe będą miały u nas mniejszy wpływ na inflację. Polska jest krajem, w którym tylko 10,5 proc. wszystkich pracowników należy do związków zawodowych. Spadek uzwiązkowienia jest dynamiczny, gdyż w 1990 r. w związkach zawodowych zrzeszonych było niemal 40 proc. pracowników. Dla porównania, wskaźnik uzwiązkowienia dla państw skandynawskich (Finlandia, Szwecja, Dania) wynosi od 59 proc. do 67 proc.

W Polsce spada liczba negocjacji zbiorowych. Porozumienia w ramach układów zbiorowych są obecnie 20-krotnie rzadsze niż we Francji. Dodatkowo pracodawcy zawierają coraz mniej układów zakładowych ze związkami zawodowymi. W 2021 r. zawarto 48 nowych układów obejmujących 20 tys. pracowników, podczas gdy w 2012 r. zawarto 92 nowe układy obejmujące 61 tys. pracowników. Obecnie obowiązuje 6700 układów zbiorowych, jednak liczba ta jest zawyżona, ponieważ duża część układów jest nieaktywna. Według danych z rejestru warszawskiego, spośród 1349 zarejestrowanych układów zakładowych za aktywne uznaje się 616 porozumień.

Źródło: PIE